

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO**

program i plan pracy doradcy zawodowego

w Szkole Podstawowej nr 15

w Jeleniej Górze rok szkolny 2023/2024

Opracowała

mgr Agata Kawa
doradca zawodowy

Jelenia Góra, 4 września 2023r.

WSDZ aspekty prawne

- *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.*
- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z dnia 11 stycznia 2017r).*

Osoby odpowiedzialne za realizację WSDZ

- Zbigniew Stępień – dyrektor szkoły
- Agata Kawa – doradca zawodowy

Główne założenia WSDZ

- Wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu,
- na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz wpływ środowiska.
- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- ma charakter planowych działań (działania w ramach WSDZ nie mogą mieć charakteru doraźnego, sporadycznego, niezaplanowanego).
- W **klasach VII-VIII Szkoły Podstawowej** realizowane będą obowiązkowe zajęcia z **doradztwa zawodowego**.
- Wszystkie **klasy I-VI Szkoły Podstawowej** w trakcie obowiązkowych zajęć edukacyjnych realizować będą zadania z obszaru **orientacji zawodowej** w postaci np.: warsztatów grupowych, konkursów plastycznych, gier i zabaw.
- Dla wszystkich uczniów, nauczycieli i wychowawców wspomagających pracę doradcy zawodowego zostanie założona i aktualizowana podstrona na szkolnej stronie z materiałami do doradztwa zawodowego. Na stronie znajdować również będą się materiały przeznaczone dla rodziców, prawnych opiekunów uczniów szczególnie klas VII i VIII.

- WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

Cele ukierunkowane na ucznia:

- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń,
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych,
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy,
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej,
- kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy,
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych,
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej,
- przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika,
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie,
- rozwijanie kompetencji transferowalnych,
- rozwijanie umiejętności uczenia się,
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej,
- redukcja społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Cele ukierunkowane na nauczycieli:

- budowanie zaangażowania w zakresie realizowania procesów wspierania decyzji edukacyjnych i zawodowych ucznia,
- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach,
- rozwijanie kompetencji doradczych nauczycieli,
- wskazanie na źródła informacji dotyczące informacji na temat ofert edukacyjnych i doradczych na terenie miasta Jeleniej Góry.

Cele ukierunkowane na rodziców:

- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach,
- aktualizacja wiedzy na temat ofert jeleniogórskich szkół ponadpodstawowych,
- aktualizacja wiedzy na temat procedur rekrutacyjnych do szkół ponadpodstawowych,

- udzielanie pomocy w procesie rozpoznawania predyspozycji zawodowych ucznia,
- rozwijanie kompetencji doradczych rodzica, wskazanie obszarów wsparcia doradczego,
- wzmacnianie proaktywnej postawy rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych przez ich dziecko,
- wskazanie rodzicom aktualnych i rzetelnych merytorycznie źródeł informacji.

Formy pracy:

- obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII,
- lekcje z wychowawcą,
- doradztwo indywidualne (realizowane w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej),
- warsztaty doradcze realizowane we współpracy z sojusznikami,
- spotkania z ekspertami,
- wycieczki zawodoznawcze,
- spotkania z rodzicami,
- formy wizualne – strona internetowa szkoły, gazetki.

Tematyka i obszary orientacji zawodowej

- realizowanych przez nauczycieli danego etapu edukacyjnego w szczególności przez wychowawców
- realizowanych przez szkolnego doradcę zawodowego w formie warsztatów, konkursów plastycznych, spotkań z ekspertami, wyjść do szkół i instytucji:

Klasy I-III

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 w sprawie doradztwa zawodowego

Doradztwo zawodowe jest realizowane

2) w klasach I–VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, zwanej dalej „ustawą”;

- w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;
- w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół specjalnych przysposabiających do pracy, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;

- w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

Cele ogólne:

- rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka,
- redukcja społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej,
- kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych,
- pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień,
- rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

- Poznanie

siebie. Uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.
 - Świat zawodów i rynek pracy.

Uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

- Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe

życie. Uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- wskazuje treści, których lubi się uczyć;

- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

- Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-

zawodowych. Uczeń:

- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Zajęcia w zakresie orientacji zawodowej w klasach I-III wkomponowane są w proces realizacji podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej. Zajęcia realizowane są na podstawie programów:

Klasy I i II

Jadwiga Hanisz, „Program edukacji wczesnoszkolnej. Klasy 1-3”, Wydawnictwo WSiP

Klasy II-III

Karina Mucha, Joanna Wosianek, Anna Stelmach-Tkacz, „Oto ja. Program nauczania edukacji wczesnoszkolnej z uwzględnieniem procesów indywidualizacji w kształceniu.”, Wydawnictwo Mac Edukacja.

Ponadto w ramach orientacji zawodowej

- zrealizowane zostaną (według uznania i potrzeb nauczyciela) zajęcia na podstawie publikacji: B. Czapla, B. Matyszewska, E. Ptasznik, M. Skoryna, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>).

- Brawo ja! – prezentacja własnych talentów
- Zawód moich rodziców
- Halo! Usterka! Szukam pomocy

- Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły
 - Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?
 - Po co się uczyć?
 - Jak zmieścić dzień w słoju?
- zrealizowane zostaną wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te mają być spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej. Preferowane są spotkania z przedstawicielami zawodów, którzy nie są rodzicem dziecka z danego oddziału.

Literatura

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Czapla B., Matyszewska B., Ptasznik E., Skoryna M., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017

Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEZiU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>

Forma B., Przepióra A., Poznajemy zawody. Części 1,2,3, Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016

Maćkowiak A., Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016

Maćkowiak A., Zgadnij kto to, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011

Strzemińska-Więckowiak D., Kim zostanę? Wierszyki o zawodach, SBM, Warszawa 2014.

Klasy IV-VI

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 w sprawie doradztwa zawodowego.

Doradztwo zawodowe jest realizowane

- w klasach I–VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, zwanej dalej „ustawą”;
- w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;

- w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół specjalnych przysposabiających do pracy, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;
- w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

Cele ogólne:

- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń, predyspozycji i uzdolnień,
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych,
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy,
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej,
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie,
- rozwijanie kompetencji transferowalnych,
- rozwijanie umiejętności uczenia się,
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej,
- redukcja społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

- Poznawanie własnych

zasobów. Uczeń:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

- Świat zawodów i rynek

pracy. Uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.
 - Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.
 - Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-

zawodowych. Uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

W roku szkolnym 2023/2024 zadania w zakresie orientacji zawodowej realizowane będą poprzez:

- zajęcia w ramach lekcji z wychowawcą na podstawie publikacji: J. Brzezińska-Lauk, E. Kruk-Krymula, K. Nikorowska, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. Wychowawcy wybierają temat/tematy zgodnie i spójnie z programem wychowawczym realizowanym w danej klasie. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>).

- Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych
- Wybieram ten zawód, bo...

- Jak oszczędzić pierwszy milion?
- Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?
- Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się
- Umiejętności – od przeszłości do przyszłości
- Przedmioty, które lubię – jako drogowaskazy zawodowe

Literatura

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Brzezińska-Lauk J., Kruk-Krymula E., Nikorowska K., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

Wybieram zawód – pakiet edukacyjny dla klas 4-6 szkoły podstawowej <http://www.scholaris.pl/zasob/103923>

Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEziU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>

Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEziU, Warszawa 2006

Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEziU, Warszawa 2004

Klasy VII-VIII

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 w sprawie doradztwa zawodowego.

Doradztwo zawodowe jest realizowane:

- w klasach VII i VIII szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych, o których mowa w § 2 pkt 4–7, na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, a w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe również na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy, a także w szkołach specjalnych przysposabiających do pracy – na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych;

- w klasach VII i VIII szkół podstawowych, w branżowych szkołach I stopnia, liceach ogólnokształcących i technicach, z wyjątkiem szkół dla dorosłych, na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;
- w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;
- w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół specjalnych przysposabiających do pracy, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;
- w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

Cele ogólne:

- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów, ograniczeń, predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień,
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych,
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy,
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej i wiedzy o rynku usług edukacyjnych,
- kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy,
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych,
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej,
- rozwijanie kompetencji związanych z procedurami rekrutacyjnymi w obszarze edukacji i rynku pracy,
- przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika,
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie, autoprezentacją,
- rozwijanie kompetencji transferowalnych,
- rozwijanie umiejętności uczenia się,

- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej,
- redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII szkół podstawowych

Uczeń:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
 - rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
 - dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
 - rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
 - rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
 - określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
 - określa własną hierarchię wartości i potrzeb.
- Świat zawodów i rynek pracy.

Uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

- analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;
- wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- dokonuje autoprezentacji;
- charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.
- Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.
- Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Uczeń:

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Formy realizacji treści

OBOWIĄZKOWE ZAJĘCIA Z DORADCĄ ZAWODOWYM

Tematyka zajęć w klasie 7

- Formuła optymalnego wyboru zawodu.
- Moje zasoby i ograniczenia, czyli szczęściu warto sprzyjać.
- Oferty edukacyjne po szkole podstawowej, czyli gdzie i jak mogę się dalej rozwijać.
- Bogaty świat zawodów.
- Zawód, który do mnie pasuje.
- Nawyków skutecznego nastolatka.

- Dobry plan drogą do sukcesu.
- Dobra praca, kiepska praca – co warto brać pod uwagę wybierając zawód?
- Co warto brać pod uwagę wybierając kolejne etapy kształcenia?
- Jak analizować oferty szkół ponadpodstawowych?

Tematyka zajęć w klasie 8

- System edukacji w Polsce.
- Etapy projektowania kariery zawodowej – jak przygotować się do rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.
- Pułapki na drodze podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- Jak zostać fachowcem , czyli o roli kwalifikacjach i kompetencjach w profilu zawodowym.
- Gdzie warto szukać pomocy w podejmowaniu decyzji o wyborze szkoły i zawodu.
 - Uczymy się nie tylko w szkole – o roli edukacji nieformalnej i pozaformalnej w projektach karierowych.
 - Co może wzmocnić moje szanse na rynku pracy? Ocena własnych mocnych i słabych stron.
 - Jak Cię widzą, tak... Cię zatrudnią – o pułapkach autoprezentacji.
 - Praca po znajomości? A dlaczego nie? O roli networkingu w projektach karierowych
 - Mam szansę na sukces! O umiejętnościach sprzyjających realizacji planów i aspiracji (plan rozwoju osobistego).
- **Lekcja wychowawcza (klasy VIII) „Procedura rekrutacyjna do szkół ponadpodstawowych”**
- **Zajęcia z nauczycielem wychowawcą.**
 - Klasa VII – Jakie wartości są dla mnie ważne?;
 - Klasa VIII – Rozpoznaję swoje aspiracje. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)
- **Indywidualne doradztwo zawodowo-edukacyjne.**

Literatura dla ucznia

Cottrell S., Podręcznik umiejętności studiowania, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań

2007 Covey S., 7 nawyków skutecznego nastolatka, Rebis, Poznań 2011

Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEZiU, Warszawa 2017

Zawadka M., Chcę być kimś. Cz. 1,2,3, Wydawnictwo Mind&dream 2016

Literatura dla wychowawcy, nauczyciela, doradcy

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Chirkowska-Smolak T., Hauziński A., Łaciak M., Drogi kariery. Jak wspomagać rozwój zawodowy dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2011

Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEziU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>

Dziurkowska A. i in., Przykładowy program doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

Gardner H., Inteligencje wielorakie, MT Biznes, Warszawa 2009

Gladwell M., Poza schematem. Sekrety ludzi sukcesu, Wydawnictwo ZNAK, Kraków 2008

Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEziU, Warszawa 2006

Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2017

Gut R., Piegowska M., Wójcik B., Zarządzanie sobą. Książka o działaniu, myśleniu i odczuwaniu, Difin, Warszawa 2008

Rosalska M., Warsztat diagnostyczny doradcy zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2012

Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEziU, Warszawa 2004

Santorski J., Konel M., Le Guern B., Prymusom dziękujemy. Nowe spojrzenie na życie i karierę, Jacek Santorski & Co Agencja Wydawnicza, Warszawa 2007

PROGRAM REALIZACJI WEWNATRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO w roku szkolnym 2023/2024

1. Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego

	Tematyka działań	Liczba oddziałów, których dotyczą zadania	Metody i formy realizacji	Termin	Osoba odpowiedzialna
Semestr 1					

1.	Analiza założeń programu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2023/2024	—	analiza potrzeb	wrzesień	Doradca zawodowy
2.	Diagnoza potrzeb doradczych uczniów	klasy VIII	Sondaż (ankieta) Dyskusja grupowa	październik	Doradca zawodowy
3.	Diagnoza planów i aspiracji edukacyjnych i zawodowych	klasy VIII	Sondaż	październik	Doradca zawodowy
4.	Analiza danych uzyskanych z diagnozy	—	prezentacja i omówienie uzyskanych informacji; spotkanie z wychowawcami klas, pedagogiem	listopad	Doradca zawodowy
5.	Realizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII	Klasy VII	zajęcia obowiązkowe	wrzesień - styczeń	Doradca zawodowy
6.	Aktualizacja informacji na stronie www SP15 dotyczących doradztwa edukacyjnego i zawodowego	—	Strona www SP15	cały rok szkolny	Doradca zawodowy
7.	Indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe	Uczniowie klas VIII	Indywidualne konsultacje	październik- styczeń	Pedagog, doradca zawodowy
8.	Ewaluacja formatywna	Klasy VII	sondaż	koniec semestru	Doradca zawodowy
Semestr 2					
9.	Realizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla klasy VIII	Klasy VIII	zajęcia obowiązkowe	luty-czerwiec	Doradca zawodowy
10.	Koordinowanie działań związanych z rekrutacją do szkół ponadpodstawowych	Klasy VIII	lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje	semestr II	Wychowawcy klas, doradca zawodowy
11.	Udział w Gieldzie szkół	Klasy VII - VIII	---	wg harmonogramu	Wychowawcy klas, doradca zawodowy
12.	Aktualizacja informacji na stronie www SP15 dotyczących doradztwa edukacyjnego i zawodowego	—	Strona www SP15	cały semestr	Doradca zawodowy
13.	Indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe	Klasy VIII	Indywidualne konsultacje	luty-maj	Pedagog, psycholog, doradca zawodowy

Zadania realizowane przez wychowawców i nauczycieli nie zostały ujęte w harmonogramie. Termin ich realizacji zależy od planów zajęć i lekcji wychowawczych dla poszczególnych klas.

Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji zadań:

- Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Jeleniej Górze
- Szkoły średnie na terenie miasta Jeleniej Góry
- UM Jelenia Góra